

geven, die g houden, volgden te

onze ijzige

hierover

heden van

Mackenzie.

arjvingen.

Rusland

iet groote

bloedige

haal heb-

zoeken.

zaken, is

oegeschre-

malist is,

en is dan

r. Macken-

sche volk

pathie te

. Alle ak-

ak zij de

d, zouden

vatten en

hij bang

uitsluiting

ite, jonge

eerde op-

den geest

che werk-

e, dat de

Zelfe de

beschouwt

van haat

spel van

un slacht-

ren?" Hij

i te hand-

van Rus-

te idealen

vil alleen,

antwoord-

van wel-

ellende na-

rd uitge-

boosheid

mensen

beginnen

onnen uit

ommunis-

zigt moet

or oppor-

voers. Of

t Rusland

een kwes-

ische pro-

at is een

: zijn wij

godsdien-

brandt in

Mackenzie concentreert zijn werk op de geloofsvervolgingen. Siechts heel in het voorbijgaan rept hij van maatschappelijke ellende. De tendenz van het boek wordt weergegeven in de eerste zinsnede van het tweede hoofdstuk: „Ik beschuldig de Communistische Regering van Rusland van overlegde, systematische en voortdurende vervolging van den Godsdienst, een vervolging, die afschuwelijker, gestrenger en op grooter schaal wordt uitgevoerd dan sedert eeuwen door de wereld gezien is. In de Donkere Eeuwen hebben Regeringen eenige godsdiensten vervolgd. De Regering vervolgt allen Godsdienst!\"

Ook dit j'accuse klinkt nog gematigd. Op de groote protestvergadering in de Albert Hall te Londen, waar ook kenners van de Russische toestanden optraden, werd een veel sterker geluid vernomen. Daar werden ook hooger cijfers van martelaren genoemd, die recht geven om te konkludeeren, dat de wereld nog nooit zulk een vervolging heeft aanschouwd. Blijkbaar wil Mackenzie niets publiceeren, dat hij niet persoonlijk kan verantwoord. Dit pleit voor hem.

Maar hoezeer hij zichzelf ook inbindt, de toestand, gelijk hij dien beschrijft, is nog afschuwelijk genoeg. Hij schreit ten hemel. „De regering\", zoo deelt hij mede, „houdt een staatsdepartement in stand, wiens eenig doel is, controle uit te oefenen, ten einde den Godsdienst te vernietigen en dit departement heeft veroorzaakt en veroorzaakt nog de arrestatie en gevangenhouding van vele duizenden godsdienstige leiders en krachtige werkers, die onder onmenskelijk strenge omstandigheden in ballingschap worden gezonden. Velen zijn gestorven en het leven van nog meerderen is volkomen vernietigd.\"

Voor al tracht het Bolsjevisme de ouders te trefen in de kinderen. Het onderricht in het atheïsme is verplicht. De oudere vrouwen en mannen kunnen mij niets schelen, zei een vooraanstaand Communist tegen hem. „We kunnen niet hopen hen te bekeeren, want zij zitten in hun gewoonten vastgeroest. Laat die maar naar hun hocus-pocus, hun zigeunertuoveniaars, hun sacramenten of diensten gaan, zooals het hun belieft. De komende generatie is onza.\" Zondagsschoolonderwijs te geven wordt zwaarder gestraft dan het begaan van een moord.

De schrijver heeft de ballingen om des geloofs wil opgezocht tot in de ellendigste oorden. Hij heeft zich een reis getroust naar Archangel en Pechora. Maar de toegang tot Solovetsky, het beruchte eiland in de Witte Zee, overbevolkt met verbannen, werd hem geweigerd. Toch gelukte het hem allerlei bijzonderheden te weten te komen. Dat eiland is volgens hem de Hel van Rusland. Wij houden niet van dien naam. Hoe erg het daar ook gesteld moge zijn, wie uit de Schrift heeft verstaan, wat de plaats der pijniging is, durft dit woord op geen oord of toestand ter wereld toepassen. Ter verontschuldiging van Mackenzie kan dienen, dat tegenwoordig „Hel\" algemeen misbruikt wordt. Barbusse betitelde het leven in de loopgraven als de hel. En allerlei beklagenswaardige toestanden worden daarmee getypeerd. Doch in dit opzicht weet men niet, wat men zegt. Niettemin, Solovetsky is een schande voor de menscheit. Daar wordt gezucht: „Hoe lang nog, o Heilige en Rechtvaardige Heerscher!\"

Het boek bevat ook eenige illustraties, waaronder een viertal spotprenten uit het blad „Bezboznik\", de „Atheïst\". Ge gruwel van zulk een profanie. Onder een afbeelding van Het Laatste Avondmaal leest men: „Drinkt gij allen, want dit is mijn eigen gedistilleerde whisky, die voor u gedronken wordt en voor ons en voor velen. Hoera!\" Hieruit blijkt, beter dan zich door woorden laat uitdrukken, tot welk een hoogte de Godslastering in Rusland is geklommen.

Over Rusland zijn boeken geschreven met meer sentiment dan dit. Wie ze heeft gelezen, leze dit ook. Hij zal zich wachten voor overdrijving.

En wie dit heeft gelezen, leze ook een boek met meer sentiment. Het zal hem doen trillen van heiligen toorn.

Want zoo kil als wij er op het oogenblik onder zijn, mogen we niet blijven.

Of denkt gij in Kalmstall: Ben ik mijns broeders hoeder?

HEPP.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

Persstemmen.

Preekconsent aan professoren en studenten in de Geref. Kerk in Zuid-Afrika.

„Die Kerkblad\" schrijft aangaande een besluit der Synode van de Geref. Kerk in Zuid-Afrika:

Die tweede besluit van die Sinode geld ook die prediking en daarom word dit in hierdie verband genoem. Dit gaan oor die vraag, of aan die broeders, Professore Postma en Van Rooy, verder „preekconsent\" sal gegee word.

Die Kuratore het geadviseer, dat die broeders onder die besondere omstandighede, waaronder hulle preek-

konsent gekry het, dit sal bly behou. Die betrokke kommissie van die Sinode het daarvoor as volg geadviseer: —

„Dat die broeders nog die preekconsent sal bly behou tot by die Sinode van 1933. As die genoemde Brs. dan nog nie in die diens van die Woord staan nie, sal die verleende preekconsent hulle ontnem word.\" Die besluit van die Sinode is: „Die advies word aangeneem en die Sinode voeg voorsigtigheids-halwe hieraan toe, dat die uitpraak elders deur die broeders geskied met medewete van hulle leraar en wyksouderling, representerende hulle kerkraad.

Ook sal die Kuratore van jaar tot jaar besluit oor hernuwing van die preekconsent, op indiening van 'n skriftelike rapport deur die broeders van hul optrede ieder verelope jaar. Dit geld ook vir ander kandidate in die teologie of propheete.

Dat die Sinode die advies aangeneem het kan ons verstaan, maar die addendum klink baie vreemd. Dan, deur Sinodaal besluit het teologiese studente van die vierde jaar verlos om in die gemeentes op te tree en propheete met die oog op 'n beroep, kandidate in die Teologie het gladnie die reg nie, maar nou moet eersgenoemdes ook met medewete van die plaaslike predikant en onderling dit doen en daarvan elke jaar rapporteer by die Kuratore.

Ook daar dus gevallen, welke parallel loop en met het geval Dr Noordtjij ten onzent.

Vermoedelijk zal het preekconsent uit te reiken aan studenten, daar wel hetzelfde proces doorlopen als bij ons. Het kan moeilijk in het profijt der kerken worden geacht, al maakt men daarbij nog zulke strenge bepalingen.

Nog iets over „die Calvinistiese Bond\" in Zuid-Afrika.

Het eerste officiële congres van den Calvinistieschen Bond in Zuid-Afrika schijnt, naar het verslag in „Die Kerkblad\" te oordeelen, wel bijzonder geslaagd.

Het referaat van Prof. Dr E. van Rooyen was voor Zuid-Afrika in hooge mate belangrijk. Het handelde over het christelike staatsbeleid. In andere landen, behalve het onze, is het Calvinisme nog niet gekomen tot uitwerking van de Calvinistiese beginselen ook voor den staat. Men zit nog geheel vast in de historisch geworden politieke tegenstellingen. Daarom verheugt het ons hier zulk een ander geluid te hooren.

Op het verslag van dit referaat laten we volgen enkele besluiten van dit eerste congres.

„In Christelike staatsbeleid moet dien as bolwerk teen verkeerde ideale en sinuyswyses, verklaar Spr. Socialisme is b.v. geen vriend van die godsdiens nie. Dat „godsdiens 'n verdowingsmiddel vir die mens is\", is beslis onwaar. In Christelike staatsbeleid is ook 'n kragtige teenwig teen sodanige verskynsels, soos staatsloterye, die verwydering van die huweliksinstelling, die gesinslewe en Sondagsontheiliging. Die teenstand teen hierdie verskynsels moet gestem word. Staatsloterye word deur vooraanstaande persone as 'n skandvlek op 'n volk bestempel. Die huwelik is 'n instelling van God en die belangrikste instelling van die lewe. In die nuwere tyd het daar 'n verwydering van die huweliksinstelling en die gesinslewe gekom, wat uiters onruststellend is.

Daar is drie monsters wat hul koppe in Suid-Afrika uitsteek, n.l. vrye liefde, wat die staat in een van sy swakste dele aantast, egskending, wat 'n trouwspel is op sedelike gebied, en geboortebepoeking, wat in steeds groter afmeting toeneem en 'n spookgestalte is wat Suid-Afrika beoer. Die huwelik en die gesinslewe behoort tot die hartare van ons volk.

Waarskuwing vir Volk.

Spr. waarsku teen hierdie magtige kloue wat die sedelike lewe van ons volk ondermyn. Sabbaths-ontheiliging neem geleidelik toe en die dag vir rus word gebruik vir afmattende liggaamsontspanning. Oor die algemeen is die tydgees daarop uit om Sabbaths-heiliging as 'n las uit die volkslewe uit te sluit. Ook in Suid-Afrika word hierdie neiging bespeur. Hier word selfs politieke vergaderings op Sondag gehou. Dit moet bestry word.

Eindelik behandel spr. die middels vir 'n Christelike-nasionale staatsbeleid. Daar is veral drie middels om hierdie doel te bereik, n.l. 'n program, 'n party en 'n eie orgaan. 'n Eie op Calvinistiese gegrende staatsparty, wat sy eie manne na die parlement kan stuur, moet gestig word. Die Calviniste moet 'n program van optrede opstel. In die derde plaas moet 'n persorgaan opgerig word en by voorkeur moet dit 'n dagbladpers wees. Spr. noem voorbeelde waar 'n pers opgerig is en daartoe gehelp het om die party, wat vir die oprigting van die pers verantwoordelik was, aan die hoof van die staat te stel. Dis 'n voorbeeld vir die Bond en op hierdie wyse kan hy sy beginsels handhaaf.

Ons kan nie aan die verdere bespreking ruimte verleen nie en plaas hier nog die onderstaande soos dit aan ons gestuur is deur die sekretaris van die Bond.

Besluite van Eerste Kongres.

Die besluite, soos vaorgele deur die eerste kongres, gehou op Bloemfontein, op 2 en 3 Julie j.l., is almal geïnspireer deur die ideaal van een van ons grootste volksheide, naamlik: „My volk moet 'n vry volk wees, my volk moet 'n volk wees, dat God vrees!\" Die belangrikstes het betrekking ten eerste op:

Christelik-nasionale Onderwys.

Hulle lui soos volg:

1. Die Bond dra aan sy bestuur op om in saamwerking met die bestaande interkerklike kommissie die sogenaamde gewetenskousule in al sy vorme te bestry, omdat en in so ver as dit 'n belemmering vorm vir 'n besliste Christelike belydenis in die onderwys.

2. Die Bestuur sal deur 'n deskundige kommissie 'n skema uitwerk vir provinsiale onderwysorganisasie, om uitvoering te gee aan die Beginsels van die Bond; daarna sal die Bestuur dit bekendstel en provinsiale kongresse oproep in Kaapland, O. V. S. en Transvaal van Calvinistiese-geinde skoolkommissies

en onderwysers om in saamwerking met die kerke en die provinsiale outoriteite wetsvoorstelle uit te werk vir provinsiale onderwys-hervorming met voldoende seggenskap vir ouers en sonder belemmerende gewetenskousules.

3. Die Bondkongres, beseffende dat deur historiese en lewensopvatting die bevolking in die Vrystaat begerig is om die Calvinistiese beginsels op onderwysgebied toegepas te sien; verder beseffende, dat die nuwe onderwysordonnansie, deur die gemis aan leidende Christelike beginsels, aan die Vrystaat nie die wet gee wat die historiese agtergrond eerbiedig en aan die ideale van die bevolking voldoen nie — versoek die Provinsiale Administrasie om alsnog die beginsels in die leerplan in te lyf.

4. Die bestuur sal oorweeg die noodsaaklikheid om aan die Calvinistiese volksdeel onder leiding van die kerke 'n doeltreffende beheer te verseker oor 'n eweredige deel van die hoër onderwys met die oog op die opleiding van intellektuele leiers en onderwysers volgens die Woord van God; en sal die kongresbesluite insake onderwys onder die aandag bring van die plaaslike besture van albei die politieke partye in ons land en ook van alle skoolrade, om hulle samewerking te versoek ter bereiking van die Bondsdoel insake onderwys.

Ten tweede het die kongres die volgende besluit geneem insake die

Politiek en die Pers.

Aan die bestuur word opgedra om sistematies te organiseer ter bevordering van die beginsels van die Bond en om by die volgende kongres rapport uit te bring omtrent die moontlikheid om die beginsels van die Bond deur bestaande partye gehandhaaf te kry, asook, om stappe te doen om indien moontlik met die bestaande pers reëlinge te tref vir die publikasies van die Bond; as dit onmoontlik blyk, sal die bestuur planne beraam, vir die daarstelling van 'n eie orgaan.

Zal men de dagbladpers bereid vinden?

Het klinkt hoopvol, dat men reeds over een eigen politiek orgaan denkt.

Calvinistisch Zuid-Afrika ontwaakt.

Het zal ons goed doen, meer zulke berichten uit het land, waar ons broedervolk woont, te vernemen.

HEPP.

Kerkafbraak.

De heer Hilbrandt Boschma van Ruurlo zond ons een ingezonden stuk naar aanleiding van wat wij uit de „Geldersche Kb.\" overnamen.

Het zelfde stuk vonden we in de „Geldersche Kb.\" met het antwoord van Ds Renting, waarmee we ons goed kunnen verenigen.

Geachte Redactie, het was in het eerst mijn plan om maar te zwijgen op datgene, wat Gij over mij en mijn verhouding tot de kerk hebt geschreven en wat sindsdien in vele calvinistische bladen de ronde heeft gedaan.

„Laat gaan!\" dacht ik. „We moeten nu eenmaal door goed gerucht en door kwaad gerucht gaan. En wie kan al het kromme recht maken? Bovendien komt het er immers ook niet op aan, hoe de menschen over mij denken.\"

Maar nu ik gemerkt heb, geachte Redactie, dat er in deze dingen iets is, wat sommige eenvoudige zielen in de war zou brengen, wil ik U toch vragen, een woord van opheldering te mogen plaatsen.

Ik heb tegen de wijze, waarop U over mij en mijne uittaling over de kerk geschreven hebt, een drietal bezwaren.

Mijn eerste bezwaar is, dat Gij wel een paar losse volzinnen van mij, die Ge ergens hebt aangetroffen, hebt overgenomen, maar dat Ge blijkbaar niet de moeite hebt genomen ze te beschouwen in het licht van de plaats, den tijd en het verband, waarin ze geschreven werden. Dit is zoo sterk, dat Ge schrijft, dat ik me „onlangs\" over de kerkelijke kwestie zou hebben uitgelaten, terwijl het stuk, waar het over gaat, in werkelijkheid al eenige jaren oud is. Een van de mooie kanten van de Gereformeerde exegese is, dat er steeds zoo de nadruk op wordt gelegd, dat men de dingen moet lezen „in hun verband\". Ik zou vragen: Geldt dat dan ook niet tegenover mij?

Mijn tweede bezwaar is, dat Gij die weinige woorden, die Ge dan nog van mij aanhaalt, daarenboven ook nog onjuist kwalificeert.

Gij zegt, dat ik mijn kerk vervloekt heb.

Als ik dat gedaan had, dan zou ik me toch niet schuldig hebben gemaakt aan groóter kwaad dan wijlen Dr Kuyper. Gij weet toch nog wel, dat Dr K. indertijd gezegd heeft, dat de Synodale Kerk „driewerf van den Heere der Heerscharen vervloekt was\"? Welnu, indien Dr Kuyper de zichtbare kerkorganisatie driemaal heeft vervloekt, dan moest men niet zoo ach en wee roepen, als ik het éénmaal deed.

Maar ik heb dat niet gedaan! Waar leest Gij toch, geachte Redactie, dat ik de kerk vervloek? Ik heb gezegd, te willen bidden, dat „het vuur van Gods Geest haar verteren mocht\", maar dat is wat anders, als dat ik ze vervloek.

Wel geef ik toe, dat mijn oordeel over de tegenwoordige zichtbare kerkvormen, vooral over die, aan welke ik, helaas, nu eenmaal gebonden ben, alles behalve gunstig is. Dat blijkt reeds uit mijn betuiging, dat ik niet wensch of begeer, dat mijn kinderen er lid van zullen worden.

Maar nu is mijn derde bezwaar, dat U daarover wel met verbazing, ja, ik mag wel zeggen: met verontwaardiging de handen in elkaar slaat, maar dat Gij niet gevraagd hebt: hoe komt die man er toe,